

SA LETA KEKENU TE PAULA KOE TIMOTE Sa Vinabakala

Timote si keke tie vaqurana koe Karisito, sapu koa pa pinaqaha popoa Laekonia, koa sa vasileana Lisitara babe Debi. Mi tiroa sa *Tinavete Tadina Apositolo* 16:1-3. Sa tinana si na barikaleqe Ziu, meke sa tamana si na tie Quriki^d. Na tie varitokae meke na baere soti te Paula si asa, toতোসা tarae nia Paula sa Inavoso Leana. Ka neta sari na nati ginugua, saripu hiva tozi vura ni Paula koasa nana leta kekenu hie.

Kekenu hokara, si na vina balau koa sa vina tumatumae seana pa korapana sa ekelesia. Sa vina tumatumae seana hie, si varihenie sari na binalabala tadina tie Ziu, meke sari na tie pa votiki butubutu. Meke ta zamae sapu sari doduru likakalae tanisa kasia popoa hie, meke sa tinoa tini, si kaleadi beto mo, gua; meke sa tinaharupu si kote boka ta vagi mo pa tinagona sa tinumatumae golomona, meke koasa linulidi rina vina tumatumae seadi hire, sapu lopu gani si kaiqa ginani, meke pude lopu varihaba, na gua. Ta kubere tugo koasa leta sa vina tumatumaena sa tinavete tanisa ekelesia, meke sa vinahesi, meke sa kineha leana pa tinoa, gua sapu kaqu luli rina palabatu lotu na tie varitokae pa korapa ekelesia. Vina betobeto si tava ninira se Timote, gua pude ta evanae na nabulu ta ronuenta te Zisu Karisito, koari nana tinavete pa hopehopeke puku tie te Karisito.

Sari na Nati Pinaqahana sa Leta

Sa zinama tataru kekenu. Hinia 1:1-2

Sari na vina tumatumaena sa ekelesia, meke sari nana nabulu tavetavete. Hinia 1:3 kamo hinia 3:16

Sari na tinokae koe Timote, meke sari nana tinavete. Hinia 4:1 kamo hinia 6:21

Zinama Tuketukele

¹ Arau Paula, sapu keke apositolo ta garunuqu koe Zisu Karisito, pa ginarunu te Tamasa sa nada Hinarupu, meke se Zisu Karisito pu ranē va hinokaria gita, ² si kubere atu nia sa leta hie koa goi Timote, sa tuqu soti pa rinaⁿerane.*

Mani koa koa goi sa tataru variharupi, na vina tukana, meke sa binule te Tamasa sa Tamada, meke sa nada Baⁿara Zisu Karisito.

Sa Vina Balau koari na Vina Tumatumae Seadi

³ Gua sapu ele tozi nigo rau totosō la gua rau pa Masedonia, si pude mu koa hola si goi pa Episasi, mamu norei sari kaiqa tie vasina, pude di lopu tozi sari na dia vina tumatumae seadi. ⁴ Mamu norei tugo si arini pude di lopu vivinei hoboro ni sari na vivinei kokohadi, meke na tuti sapu loke vinabetodi. Arini si kote boka va gavoro ninominomi, ba loke dia tinokae koari na tie pa tinavete te Tamasa, sapu ta tavete pa rinaⁿerane mo. ⁵ Sa ⁿatina sa nada tinavete si pude va ⁿiⁿira ia sa tataru tadi na tie pa ekelesia sapu mae guana koasa bulo viana, na tinavete toⁿotodi, meke na rinaⁿerane hinokara koe Karisito. ⁶ Kaiqa tie kokohadi sara, si ele taluarae va seu koari na ginugua hire, meke luli rini sari na vivinei hoborodi. ⁷ Edi hiva ta pozae na titisa tanisa Tinarae te Mosese si arini, ba lopu gilana valeani rini saripu gua zama ni rini, be vea ⁿiⁿira gua sari na dia vina tumatumae koari na tie.

⁸ Gilania nada gita sapu leana sa Tinarae te Mosese, be ta tavetavetae valeana si asa pa nana siraⁿa. ⁹ Mada gilana valeania, sapu sa Tinarae asa si lopu ta tavete pude tadi na tie toⁿotodi; ba tadirini mo pu sekea sa Tinarae, sari na tie va gugue, na tie va karikari, na tie kaleadi, na tie lopu madidi, na loke dia pinamaⁿa koe Tamasa, meke sari na tie variva mate pu va mate tiatamadia; ¹⁰ meke

* 1:2 TTA 16:1

tadi na tie pu tavetia sa vinari riqihi, na binarabarata, na vinarivosa, na gua; meke sarini pu hiko vagi tie pude holuholu ni, meke sari na tie kokoha pu helahelae na tokotokoro kokoha, babe kaiqa pule saripu lopu lulia sa vina tumatumaena sa hinokara te Tamasa. ¹¹ Asa sa vina tumatumaena sa Inavoso Leana; sapu sa Tamasa lavata sapu tavahesi, si ele ta garunu nia rau pude tozi vura nia.

Sa Tataru te Tamasa Koe Paula

¹² Vahesia rau se Zisu Karisito sa nada Baṅara, pu va ṅinira au pude tarae nia sa Inavoso Leana, meke sina ta ronuequ si rau, ke vizatau Sa pude nabulu nia si Asa. ¹³ Pa toতো ele hola si zama va kalekaleania, na naqua, meke ṅonovala ia rau si Asa. Ba tataru nau na taleoso nau Sa, sina loke qua rinaṅerane koa Sa, meke lopu gilania rau sapu tavete va sea si rau.* ¹⁴ Ke marilaena hola sa tataru lopu ta ṅana kamona tanisa nada Baṅara, meke gua tugo sa rinaṅerane, na tataru pu poni nau Sa, koasa qua tinoa keke koe Zisu Karisito. ¹⁵ Hinokara hola si hie, ke mamu kopu nia na va hinokaria si asa. Sapu mae nia Zisu Karisito pa popoa pepeso si pude harupi sari na tie kaleadi; meke arau tugo hie si keke sapu kaleana holani sari doduru tie. ¹⁶ Ba tataru nau Tamasa si rau, pude mani ta dogoro sa ṅinono koa holana te Zisu Karisito koa rau, sapu na tie kaleaqu hola si rau, meke pude na vina sosode koari doduru tie pu kaqu va hinokaria si Asa vugo na repere, meke vagia sa tinoa hola. ¹⁷ Koasa Baṅara toa holana, meke lopu ta dogorona, sapu sa Tamasa ekei mo, mani koa koa Sa sa vina lavata na vinahesi ninae rane ka ranel Emeni.

¹⁸ Tuqu, Timote, tozi nigo rau sari na qua vina tumatuma pa leta hie, pude toka nigo toতো lulia goi sapu gua korokorotae nia rina palabatu lotu visoroihe, koasa

*

1:13 TTA 8:3, 9:4-5

guguamu goi. Mamu tavetavete ni sari na zinama hire, pude kaqu na nabulu varipera te Tamasa pa mua tinavete leana si goi. ¹⁹ Mamu koa va *ninira* pa mua *rinanerane*, mamu tavetia sapu gua *tonoto* pa mua binalabala. Kaiqa tie si lopu hiva lulia rini gua sapu *tonoto* pa dia binalabala, ke ta huara sa dia *rinanerane* guana vaka hakena pa sagauru, ²⁰ gua sapu ta *evana* koari Haimeneasi e Alekezada, saripu ele luara vala ni rau koe Setani, pude madi gilania, pude lopu zama va kaleania sa Tamasa.

2

Vinahesi pa Ekelesia

¹ Ego, kekenu hiera tugo sari na qua zinama koari doduru tie te Karisito. Mada varavara toka ni sari doduru tie pa tinepatepa, meke na zinama leana koe Tamasa. ² Mada varavara ni sari na *banara*, meke sari doduru pu tago *niniranira*, pude mada koa valeana pa binule si gita na tie te Karisito. Pude mada toa nia sa tinoa *tonotona* gugua te Tamasa, pude mada koa madi koa Sa. ³ Leana si gua asa, meke qetu nia sa Tamasa sapu harupu gita. ⁴ Asa tugo hivani gita si gita doduru pude ta harupu, meke pude gilania sa hinokara. ⁵ Sina keke mo sa Tamasa, meke sa tie varikarovae koe Tamasa meke pa tie, sapu e Zisu Karisito sa tie hinokara. ⁶ Poni pule nia Sa sa Nana tinoa pude vata rupahi sari doduru tie pa sinea. Asa sa vina sosode pa toতোসো garona, sapu hiva nia Tamasa pude di ta harupu sari doduru tie. ⁷ Gua asa, ke ta vizata si arau pude na apositolo, meke ta garunu nia rau, pude tarae nia na variva tumatumae nia koari na tie Zenitailo^d sa Inavoso Leana tanisa *rinanerane* meke sa hinokara. Gua sapu zama nia rau si hinokara; lopu kokohaqu.*

* 2:7 2 Tim 1:11

⁸ Koari doduru vīnahesi pa ekelesia, si hiva ni rau sari na tie pu via bulodi koe Tamasa, pude madi va sagei limadi pa vīnaravara, meke loke dia vīnaritokei na vīnaribugori. ⁹ Meke sari na barikaleqe, si hiva ni rau pude pokopoko valeana pa pinama^{na} na vīna pepekae, ba lopu va sarisari ni qolo na vovoto davi sari na kaludia, na va sagei poko arilaedi hola.* ¹⁰ Ba sapu don^o lea koe Tamasa, si na dia tinavete leadi tu; arini tu si garogaro koari na barikaleqe pu pama^{na} nia sa Tamasa. ¹¹ Sari na barikaleqe si madi koa noso pa vīna pepekae pude tava tumatumae. ¹² Lopu va malumi rau sari na barikaleqe pude variva tumatumae, meke ululu hola ni sari na palabatu, ke madi koa noso si arini. ¹³ Ura e Adama tu si ta tavete kekenu koe Tamasa, meke mumudi se Ivi.* ¹⁴ Meke lopu e Adama si ta sekesekei koe Setani, ba e Ivi tu; ke sa barikaleqe tu si ta sekesekei koe Setani, meke hoqa pa sinea.* ¹⁵ Ba kaqu ta harupu sari na barikaleqe pa pinododi rina dia koburu, be lopu makudo koa va nabu pa rina^{nerane} na tataru, meke koa via, na leana pa dia hahanana.

3

Sari na Koimata pa Ekelesia

¹ Hinokara hola sa zinama hie: Be keke tie si hiva koa na koimata pa ekelesia, si okoro nia sa si keke tinavete marilaena hola. ² Sa koimata pa ekelesia hie, si mani koa va ton^{oto}, meke kaqu kekeke mo sa nana barikaleqe. Mani koa kopu na va balau, meke totoli pule nia, meke na tie ta pama^{na}ena, na hoke va kamoi sa sari na votiki tie pa nana vetu, meke boka variva tumatumae,* ³ lopu na tie naponapo, babe na tie komikomiti, ba non^o meke na tie bule, meke lopu na tie okokoro poata si asa. ⁴ Kaqu

* 2:9 1 Pit 3:3 * 2:13 Zen 2:7,21-22 * 2:14 Zen 3:1-6 * 3:2 Ta 1:6-9

na tie leana si asa, sapu kopu valeana nia sa nana kinoa tatamana. Meke sari nana koburu si kaqu va tabea na pamaⁿa nia si asa doduru to^toso. ⁵ Sina be lopu kopu valeana nia sa tie sa nana kinoa tatamana soti, si lopu kaqu boka kopu valeana nia tugo sa tie hie, sa ekelesia te Tamasa. ⁶ Kaqu na tie komihana pa rinaⁿerane, meke lopu na tie tiqe kekerena si asa. Sina be lopu gua, si kote vahesi pule nia meke hoqa pa tinazutu, kekeⁿono gua e Setani. ⁷ Kaqu na tie ta pamaⁿaena si asa koari pu lopu va hinokara, pude lopu kaqu tava kurekure meke tava hoqa koasa sipata te Setani si asa.

Sari na Tie Varitokae pa Ekelesia

⁸ Meke gua tugo sari na tie varitokae pa ekelesia, si madi koa pa hahanana sapu garo pude ta pamaⁿae, na zama va hinokara koari na tie, meke lopu naponapo babe hata poata pa hahanana kaleanadi. ⁹ Meke kaqu tuqe va ⁿinira ia rini sa rinaⁿerane hinokara pa korapa bulo viana, na tinavete toⁿotodi. ¹⁰ Kaqu ta podeke paki si arini, meke pana ta dogoro sapu loke tinazutudi, si kote tiqe tavetavete si arini. ¹¹ Meke gua tugo sari dia barikaleqe, madi koa pa hahanana sapu garo pude ta pamaⁿae, meke lopu kaqu vari nanaei, ba kaqu koa kopu, na ta ronuedi pa doduru ginugua. ¹² Na tie varitokae si kaqu keke mo sa nana barikaleqe, meke kaqu kopu valeana ni sa sari na tuna meke sa nana kinoa tatamana. ¹³ Ura sari na tie varitokae saripu tavetavete valeana, si hoke koa tava lavata koari na tie, meke lopu matagutu nia rini pude tarae nia sa gugua e Zisu Karisito pa dia rinaⁿerane.

Sari na Nati Vina Hinokara

¹⁴ Kubere atunia rau sa leta hie, ba lopu sana kote atu dogorigo mo rau. ¹⁵ Ba be ta hukata si rau, meke lopu ture atu, ba sa qua leta hie si kote tozi nigo sapu gua

leana pude tavetia goi koasa puku tatamana te Tamasa, sapu sa ekelesia tanisa Tamasa toana. Ura sa ekelesia sina dedegere sapu zuka ia sa hinokara. ¹⁶ Sa vina tumatumae hinokarana te Karisito sapu tiqe ta dogoro kamahire si arilaena hola, sapu guahe:

Ta dogoro pa tini tie si Asa,
 meke sa Maqomaqo si vata dogoro nia sapu na tie
 to_noto si Asa,
 meke ta dogoro koari na mateana,
 meke ta tarae koari doduru butubutu tie,
 meke tava hinokara koari na tie pa kasia popoa,
 meke ta tura_na la pa Ma_nauru si Asa.

4

Sari na Tie Va Tumatumae Kokohadi

¹ Tozi va bakalia sa Maqomaqo Hope sapu koari na rane mae hiroi si kote ta luarae sari kaiqa pa dia rina_nerane koe Karisito, meke kote va tabei rini sari na maqomaqo kokohadi, meke kote luli rini sari na vina tumatumae tadi na maqomaqo kaleadi. ² Sari na vina tumatumae kokohadi hire, si mae guadi koari na tie sekesekeidi. Lopu tumae nia rini sa tin_noto, sina sari dia binalabala pude vizatia gua sapu leana meke kaleana, si guana keketon_a sapu ele tava uqu pa aeana lerana. ³ Tozia rini koari na dia vina tumatumae, pude lopu varihaba, meke lopu gani si kaiqa ginani, gua. Ba taveti Tamasa sari na ginani hire, pude ta hena pa korapa zinama leana, pa vinaravara koari na tie pu va hinokaria se Zisu Karisito, meke gilania sa hinokara. ⁴ Sari doduru pu taveti Tamasa si leadi beto, namu loketon_a si pada pude ta kilu, be zama leana ni gita koe Tamasa pa vinaravara meke tiqe henai. ⁵ Sina ele tava madidi si arini koasa zinama te Tamasa, meke pa vinaravara.

Sa Nabulu Ta Ronuna te Zisu Karisito

⁶ Be va tumatumae ni goi koari kasa tamatasi koe Karisito sari na tin^otona hire, si kote na Nana nabulu leamu si goi, gua sapu ele tava tumatumae nia goi pa mua rina^onerane na vina tumatumae hinokara sapu lulia goi. ⁷ Mu lopu avosi sari na vivinei hoborodi na kokohadi, saripu loke gugua pa vinahesina sa Tamasa, ba mamu va podepodekae pude luli valeania sa pinama^onana sa Tamasa. ⁸ Sa vina podepodekae pude koa nin^onira pa tini si koadia tugo kaiqa nana lineana, ba pude keha lulia sa tinoa ton^otona gugua te Tamasa si leana hola pa doduruna sa tinoa, sina ponini gita Sa sa tinoa kamahire, meke sa tinoa vugo repera. ⁹ Hinokara sapu gua asa, meke garo tugo pude va hinokaria ri doduru tie. ¹⁰ Kalavarae si gita koasa Tamasa toa holana sapu sa Hinarupu tadi doduru tie, ba sa natina si tadi na tie mo pu va hinokara. Gua asa ke tavetavete va nin^onira, meke voriti sisigiti si gita.

¹¹ Mu va tumatumae ni koari na tie te Karisito sari na qua zinama hire. ¹² Mamu lopu va malumi sarini pude don^o va gore igo sina na tie vaqura si goi. Ba mu koa na kineha leamu koari pu va hinokara, pa mua kinokoa, pa zinama, pa tataru, pa rina^onerane, meke pa tinon^ooto. ¹³ Ke mamu lopu makudo tiroa, na tarae nia, na variva tumatumae nia koari na tie sa zinama hope te Tamasa, osolae kaqu atu kamo vasina si rau. ¹⁴ Mu tavetavete nia sa mua vinariponi sapu poni nigo sa Maqomaqo Hope, gua sapu ele korokorotae nia rina palabatuna sa ekelesia pa totosu sapu va opo nigo limadia rini. ¹⁵ Mamu koa na tie nalina^oli pa kinopudi rina tinavete sara, pude ta dogoro valeana koari na tie sa mua tinoqolo koasa ninabuluna sa Ban^onara. ¹⁶ Mu kopu pule nigo pa mua hahanana meke pa mua vina tumatumae, mu tavetavete va nin^onira, ura be gua asa si kote ta harupu si goi, meke gua tugo saripu avosigo.

5

Sari na Tinavete Koari na Tie te Karisito

¹ Mu lopu gegesia goi sa barogoso, ba mamu zama na va toⁿoto gunia mo na tamamu si asa. Sari na tie vaquradi si mamu evaⁿa guni ni mo na tasimu pa doduru ginugua.

² Meke sari na kaleqe si mamu zama guni ni mo na tinamu. Meke sari na vineki vaquradi si mamu zama guni mo na tasimu, koari doduru hahanana viadi.

³ Mu doⁿo gilani na toka ni sari nabonaboko, pu loke tie hite galagala ni. ⁴ Ba be koadia tuna sa naboko, babe sari na tudia rina tuna, si madi gilana kenua rini pude nabulu nia sa Tamasa, madi galagala ni sari na tiatamadia, gua sapu ele galagala ni rina tiatamadia sari na tudia visoroihe, ura gua asa si variva qetu koe Tamasa. ⁵ Ba sa naboko sapu loke tie hite galagala nia, si va sotoa sa sa nana kinalavarae koe Tamasa, meke lopu hite makudo varavara tepa ia sa sa tinokae rane na boⁿi. ⁶ Ba sa naboko sapu toa pude va qetua sa tinina mo, si gua na tie matena tu si asa koe Tamasa. ⁷ Mu va tumatumae ni tugo koari na naboko sara sari na qua zinama hire, pude di lopu ta zutu koari na tie si arini. ⁸ Be keke tie si lopu galagala ni sari na turaⁿana, babe sari nana tatamana na tiatamana soti, si va karia mo sa sa rinaⁿeraⁿe, ke kaleana hola nia sa sa tie va gугue.

⁹ Mani lopu ta nae somanae koari na naboko pu ta tokae koasa ekelesia si keke naboko, osolae hola onomo ⁿavulu puta vuahenina si asa, meke kaqu keke mo sa palabatu sapu haba ia sa. ¹⁰ Meke ta zamae pa ekelesia sapu keke barikaleqe leana pa nana tinavete si asa, turaⁿa valeani sari na tuna, va kamo valeani sari na tie maedi, koa va pepekae meke galagala ni sari na tie te Tamasa, toka ni saripu malaⁿa, meke soto va nabu koari na tinavete leadi.

¹¹ Ba mu lopu nae somana lani pozadi sari na naboko vaquvaquradi. Ura be somana si arini koari na naboko pude nabulu nia sa ekelesia, ba hokara kote hiva varihaba pule si arini. Ke gua asa, si kote luara pania rini sa dia sinoto koe Karisito pa ninabuluna Sa; ¹² meke kote kumatia rini sa dia vina tatara koa Sa tatasana. ¹³ Ba lopu asa mo, ba lopu seunae si kote podalae okipalae hoboro toতোসো ene vari karovae vetuvetu si arini, meke kote nanae tie, meke evaṅi na zamazama ni rini sari na ginugua tadi na votiki tie pu lopu garo pude zama ni rini. ¹⁴ Ke sapu hiva nia rau si gua mo he: Madi varihaba pule sari na naboko vaquvaquradi, madi podo dia koburu, pude madi kopu valeana ni sari kinokoa pa dia vetu, pude loke dia ginugua sari na kana, pude zama va kaleana gita. ¹⁵ Ura kaiqa rina nabonaboko si ele luaria tu rini se Karisito, meke lulia rini se Setani. ¹⁶ Ba be koa nana si keke barikaleqe ranṅerana sapu na turaṅana keke rina nabonaboko, si mani toka nia mo si asa, pude lopu va tupitia sa ekelesia. Ba sa ekelesia si mani tupiti ni mo sarini pu malamalanṅadi.

¹⁷ Sari na palabatu lotu pu tuturaṅa valeana pa dia tinavete si garodi tugo pude di vagia sa dia tinabara na vina lavata, gua tugo sari na tie tuturaṅa saripu tavetavete va niṅira pa tinavete tarae na vina tumatuma. ¹⁸ Ura zama sa Kinubekubere Hope: “Mu lopu pusi kumuhia ṅuzuna sa bulumakao sipu korapa neti pani sa kapudi sari na huiti, pude boka ganigani si asa,” meke gua pule he, “Garona tugo pude ta tabara sa tie tavetavete,” gua.*

¹⁹ Mu lopu va hinokaria si keke tinazutu la gua koa ke palabatu lotu, be guana mae guana mo pa keke tie sa tinazutu asa.* ²⁰ Norei pa kenudi ri doduru tie, sarini pu

* 5:18 Diut 25:4; Mt 10:10; Lk 10:7 * 5:19 Diut 17:6, 19:15

ele tavete va sea, pude di va balau tugo sari kaiqa tie pule.

²¹ Pa kenuna sa Tamasa meke Zisu Karisito, meke sari na mateana ta vizatadi, si tozi va hinokara nigo rau, pude mu va tabei sari na vina tumatumae hire, pude mu lopu toka kale la pa keke tie koari na mua tinavetavete. ²² Mu lopu tuturei va opo nia limamu si keke tie pude va madia na va turua pa tinavete te Karisito. Mu lopu somana ni sari na sinea tadi na votiki tie, ba mamu koa via.

²³ Lopu tale napo kolo mo, ba mamu napo vasi vaeni, pude toka nia sa tiamu, koari kaiqa minoho saripu hoke kamo koa goi.

²⁴ Kaiqa sinea tadi na tie si ta gilana va bakala dia, meke ta pitu va kenu, ba kaiqa sinea tadi na tie si vura mumudi mae meke kaqu ta pitu. ²⁵ Kekenono puta gua tugo sapu sari na tinavete leadi si hoke ta gilana va bakala, meke gua tugo saripu lopu ta gilanadi si lopu boka tava paere.

6

¹ Sari na pinausu pu na tie te Karisito si madi pama^{na} zoma^{na} ni sari na dia palabatu, pude lopu kote ta zama va kaleana sa pozana Tamasa babe sa nada vina tumatumae. ² Ba sarini pu tava pinausu koari na dia palabatu pu va hinokaria se Zisu Karisito, si madi pama^{na} ni tugo sari na dia palabatu, ura na tasidia pa rina^{nerane} si arini. Madi tavetavete valeana hola latu si arini. Ura sari na dia palabatu, pu ta tokae koari na tinavete tadi na dia nabulu, si na tasidia koe Karisito si arini, meke tataru hola ni rini sari na dia palabatu.

Sa Vina Tumatumae Kokoha meke sa Tinagotago Hinokara

Mu va tumatumae ni na tarae ni koari na tie sari doduru gua pu ele tozi nigo rau. ³ Be keke tie si va tumatumae ni si kaiqa binalabala kokohadi, meke lopu vari nonoi la koa sa vina tumatumae gotogotona tanisa Ba^{nara} Zisu Karisito meke koari na vina tumatumae hopedi tanisa

nada ekelesia, ⁴ si na tie vahesi pulenia si asa meke loketona si gilania sa. Na qetu ni na hatahata i sa sari na binalabala kaleana, sari na vinaritokei koari na ginuguadi ri na zinama, sa vinabetodi si kamo la pa vinari konokonoi, vinari ososi, zinama vari nonoivali, meke na zinutu kaleadi na hoborodi, ⁵ meke na ninominomi loke vinabetodi. Koari na tie pu lopu hoke balabala valeana gua asa, si loke hinokara koai. Balabala ia rini sapu pude koa pa tinoa tonotona gugua te Tamasa si kote boka tagotago nia rini, gua.

⁶ Na tinoa tonotona gugua te Tamasa pu koai qinetuqetu, meke lopu okokoro likakalae, si nomana sa dia tinagotago pa maqomaqo. ⁷ Ura, loketona si paleke nuquru mae nia gita koasa kasia popoa hie, meke loketona hokara tugo si kote paleke vura nia gita! ⁸ Ke be ari gada ginani, na poko, si pada mo si arini koa gita. ⁹ Ba arini pu okoro nia sa tinagotago, si tale hoqa lamo pa tinoketoke. Ta turaña si arini pude ta sipata vagi koari na inokoro sea na binalabala pekipekidi sapu turaña lani pa tinasuna meke kamo nia rini koa sa tinahuara koa holana. ¹⁰ Ura sa tataru poata si na natidi ri soku tinavete kaleadi, meke kaiqa arini pu okoro poata, si ele rizu va seu koasa rinañerane, meke va bakora pule ni pa tinalotaña.

Sa Vina Tumatumae Vina Betobeto Koe Timote

¹¹ Ba sapu agoi na nabulu te Tamasa, si mamu govete nia sa inokorona sa poata, na gua. Mamu lulia sa tinonoto, na rinañerane, na tataru, na tinoa tonotona gugua te Tamasa. Mu turu va nabu pa totošo tinasuna, mamu koa va nono. ¹² Mu somana varipera koasa vinaripera leana pa rinañerane koe Karisito. Mu tuqe va nabua sa tinoa hola, sapu ta tioko nia goi koe Tamasa totošo helahelae vura nia goi si asa pa kenudia ri doduru tie pu va sosode igo. ¹³ Pa kenuna sa Tamasa sapu ponía koari doduru

tinitonā sa tinoa, meke pa kenuna e Zisu Karisito pu helahelae vura nia sa rinañerane koe Ponitiasi Paelati, si tozi nigo rau,* ¹⁴ pude mamu va tabei saripu ta tozi ni goi, pude mu koa via, meke loke tinazutumu, osolae kamo sa rane sapu kote vura pule mae se Zisu Karisito sa nada Bañara. ¹⁵ E Tamasa si kaqu vata evañia koe Zisu Karisito sa Nana pinule mae pa toso garona. Asa mo telena sa Tamasa pu va lavatia gita, sa Nati Hiniva tadi na nati hiniva, meke sa Bañara tadi na bañara. ¹⁶ Asa mo telena sa Tamasa sapu toa hola ninae rane, sapu koa pa korapa ñinedalana sa kalalasa sapu loke tie boka dono la ia na tata ia, meke loke tie ele dogoria babe kaqu dogoria. Mani koa koa Sa sa ñinirañira na vina lavata ninae rane ka rane. Emeni.

¹⁷ Mu tozi ni sarini pu tagotago koasa kasia popoa hie, pude madi lopu vahesi pule ni, meke lopu kalavarae koari na tinagotago pu lopu koa hola ninae rane, ba madi kalavarae koe Tamasa sapu poni va sokuni gita, meke va getu gita koari soku likakalae leadi pa nada tinoa. ¹⁸ Tozi ni pude madi tavetavete valeana koari soku dia tinavete leadi, meke lopu puhi ni sari na dia tinagotago, ba pude variponi meke va hia i koari na tie. ¹⁹ Pa sirana gua mo asa, si kote va naqiti pule vekoa rini sa tinagotago koa holana, guana vina namanama nabuna tadi na rane mae hiroi, pude tuqe va nabua sa tinoa hinokara.

²⁰ Ego Timote, mu kopu valeana ni saripu gua ele vatu nigo pa mua kinopu, mu taliri va seu koari na zinamazama duviduvilidi na hoborodi, meke na vina tumatumae kokohadi saripu balabala sea i rina tie, sapu poza ni “Na tinumatumae,” rini. ²¹ Ura kaiqa ri na tie si zama sapu tagoa rini “Sa tinumatumae,” asa, ba pa vinabetona si ene va seu koasa rinañerane hinokarana si arini.

* 6:13 Zn 18:37

1 TIMOTE 6:21

14

1 TIMOTE 6:21

Sa tataru variharupi te Tamasa si mani koa koa gamu
doduru.

Buka Hope

The Holy Bible in the Roviana language of the Solomon Islands

Buk Baibel long langguis Roviana long Solomon Islands

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Roviana

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 24 Dec 2020 from source files dated 24 Dec 2020

2a5324ac-61e8-5e5b-b226-f3d15850d7c5